mgr Katarzyna Ćwik

Rozprawa doktorska pt.:

Eliminacyjne bazy danych DNA. Problematyka prawno - kryminalistyczna

Streszczenie

Pierwsze wzmianki na temat tworzenia zbiorów kryminalistycznych pojawiały się już w starożytności. W czasach nowożytnych w średniowieczu, jak również w okresie od XVII do XIX wieku, gdzie m.in. sporządzano tzw. smolne (inaczej czarne, kryminalne) księgi lub tworzono prototypy systemów antropometrycznych oraz registratur, pomysłu takich pionierów jak Alphonse Bertillon czy Francis Galton. Już wtedy idea, jaka przyświecała tworzeniu zbiorów kryminalistycznych była, zdawać by się mogło prozaiczna – typowanie i wykrywanie sprawców przestępstw. Ten cel jest aktualny również i dzisiaj.

Coraz większa czułość metod identyfikacji człowieka stosowanych w genetyce sądowej, a co za tym idzie możliwość transfer materiału DNA wciąż stanowi poważne wyzwanie dla kryminalistycznych badań genetycznych. Zlekceważony lub przeoczony incydent o charakterze kontaminacyjnym staje się źródłem wielu błędów natury interpretacyjnej. Przykładanie dużej wagi do przestrzegania restrykcyjnych procedur postępowania zarówno na miejscu zdarzenia jak i w laboratorium zmniejsza otrzymywanie wyników fałszywie pozytywnych, a z kolei wykorzystywanie bazy eliminacyjnej DNA sprzyja w tym względzie realizacji działań zgodnych z zasadami dążenia do poznania prawdy obiektywnej oraz ekonomiki postępowania karnego.

Niniejsza rozprawa traktuje o kryminalistycznych bazach danych ze szczególnym uwzględnieniem aspektów prawno – kryminalistycznych baz danych DNA, ściśle skoncentrowanych na zasadności i funkcjonowaniu zbiorów o charakterze eliminacyjnym. Przeprowadzone badania międzynarodowe oraz dwuetapowe badania krajowe umożliwiły zaprezentowanie szczegółowych wniosków, spostrzeżeń *de lege lata* oraz postulatów *de lege ferenda* w obszarze wykorzystania eliminacyjnych zbiorów danych DNA przez organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Zaproponowany zoptymalizowany algorytm funkcjonowania eliminacyjnej bazy danych DNA w świetle innych, aktualnych możliwości genetyki sądowej pozwalają na kompleksową systematyzację wiedzy, która dostarcza wytłumaczenia czym jest i jakie niesie za sobą konsekwencje zjawisko kontaminacji w kryminalistyce.